

«ՄԵՆՔ ԽՈՆԱՐՀ ԺՈՂՎՈՒՐԴ ԵՆՔ»

Posted on July 19, 2018 by Keghart

Category: [Opinions](#)

Դոկտ. Հրայր Ճեպեճեան, Նիկոսիա, 14 Յուլիս 2018

«Կը սիրեմ իմ երկիրս, ժողովուրդը, եկեղեցին եւ մեր երաժշտութիւնը»: Խոել Օրթեկան երիտասարդ հոգեւորական-կղերական մըն է եւ Քուպայի եկեղեցիներու խորհուրդի քարտուղարն է: Այս խորհուրդն է, որ միեւնոյն ժամանակ կը դասաւորէ եւ կը տնօրինէ Աստուածաշունչի բաժանումը ամբողջ Քուպայի տարածքին: Այս իմաստով, որպէս Աստուածաշունչի ընկերութիւններ, կը գործակցինք եկեղեցիներու խորհուրդին հետ, որպէսզի, ըստ պատշաճի, աստուածաշունչերը բաժնուին ամբողջ երկրի տարածքին իրենց մայրենիով` սպաներէն լեզուով:

Խոելը հանգիստ եւ հաղորդական մարդ է: Այս ներաշխարհային բնագիծը քիչ մը ամեն քուպացիի մէջ կը տեսնես` անկախ այն երեւոյթէն, որ Քուպան միջազգային ընտանիքին կողմէ մեկուսացուած երկիր մըն է... Ասիկա արդէն զարմանալի հակասական իրականութիւն մըն է, նկատի ունենալով, որ երկիրը բաւական ողողուած է զբօսաշրջիկներով` քիչ մը ամեն ցամաքամասերէ եւ ի մասնաւորի Հիւսիսային Ամերիկայէն...

Դոկտ. Հրայր Ճեպեճեան, Նիկոսիա, 14 Յուլիս 2018

«Կը սիրեմ իմ երկիրս, ժողովուրդը, եկեղեցին եւ մեր երաժշտութիւնը»: Խոել Օրթեկան երիտասարդ հոգեւորական-կղերական մըն է եւ Քուպայի եկեղեցիներու խորհուրդի քարտուղարն է: Այս խորհուրդն է, որ միեւնոյն ժամանակ կը դասաւորէ եւ կը տնօրինէ Աստուածաշունչի բաժանումը ամբողջ Քուպայի տարածքին: Այս իմաստով, որպէս Աստուածաշունչի ընկերութիւններ, կը գործակցինք եկեղեցիներու խորհուրդին հետ, որպէսզի, ըստ պատշաճի, աստուածաշունչերը բաժնուին ամբողջ երկրի տարածքին իրենց մայրենիով` սպաներէն լեզուով:

Խոելը հանգիստ եւ հաղորդական մարդ է: Այս ներաշխարհային բնագիծը քիչ մը ամեն քուպացիի մէջ կը տեսնես` անկախ այն երեւոյթէն, որ Քուպան միջազգային ընտանիքին կողմէ մեկուսացուած երկիր մըն է... Ասիկա արդէն զարմանալի հակասական իրականութիւն մըն է, նկատի ունենալով, որ երկիրը բաւական ողողուած է զբօսաշրջիկներով` քիչ մը ամեն ցամաքամասերէ եւ ի մասնաւորի Հիւսիսային Ամերիկայէն...

1-11 յունիս 2018, Հաւանա-Քուպա: Եթէ մէկ կողմէն պիտի մասնակցեինք միջազգային մեր ընկերութեան համագումարին, բայց նաեւ պիտի տօնախմբեինք աւելի քան մէկ միլիոն Աստուածաշունչի բաժանումներ յաջող գործընթացը` վերջին քանի մը տարիներուն վրայ երկարած: Յարմար առիթ էր նաեւ մասնակցելու այլ յայտագիրներու

Եւ տեսնելու երկիրը իր հարազատութեամբ: Պետք էր փորձելնք «ընկալել» Քուլպան՝ ապրելով տեղական իրավիճակին մէջ, հասկնալու համար զայն իր իրականութեան մէջ, եւ ոչ թէ այնպէս, ինչպէս որ կը գծուի միջազգային քաղաքական խճանկարին մէջ: Պետք է տեսնել եւ ապրիլ Քուլպան «Ֆիտել Քասթրոյէն առաջ եւ վերջ», ինչպէս որ կարգախօսները կը նշեն:

«Մեր երկրին մէջ համայնավար-ընկերվար վարչակարգը չի նմանիր խորհրդային Միութեան եւ Արեւելեան Եւրոպայի նման օրինակներուն: Պետք չէ մոռնալ, որ մենք լատինամերիկեան երկիր ենք եւ պետական վարչամեքենան չի կրնար խափանել մեր մշակոյթը եւ կենցաղը», խոելն է Խօսողը: «Այս իմաստով, մենք կը տարբերինք եւ լաւ կ'ըլլայ, որ կրնաս տեսնել այս իրավիճակը»: Խոել ոչ թէ կը ներկայացնէր իր երկիրը ինծի, բայց նաեւ որոշ ձեւով կը փորձէր օգնել, որպէսզի տեսնէի Քուլպան իր հարազատութեամբ եւ ոչ թէ՝ այն պատկերը, որ կազմուած է արտաքին տպաւորութիւններուն մէջ:

Խոել կը հաւատայ, որ եկեղեցին կարելոր դերակատարութիւն ունի իր երկրի ընկերային-քաղաքական արժեքափերու զարգացման եւ բարօրութեան մէջ: «Ռաուլ Քասթրոն եկեղեցական առաջնորդները հրաւիրելով ինդրեց ու նաեւ պահանջեց, որ եկեղեցին աշխուժ ներդրում ունենայ մեր ազգին մէջ արժեքներ կերտելու իրականութեան համար», ըսաւ ան: Խոել կ'աշխատի այս արժեքին համար եւ կը հաւատայ, որ Աստուածաշունչի դաստիարակութիւնը կարելոր դեր ունի այս արժեքի համակարգը ստեղծելու երկրին մէջ:

Քուլպան ունի շատ գեղեցիկ բնութիւն: Կեդրոնական Ամերիկային պէս երկիրը կանաչ է, եւ ովկիանոսը՝ գեղեցիկ, թէեւ երկիրը տնտեսական տագնապի մէջ է, որ ծանր կը ճնշէ ժողովուրդին վրայ: «Միջին հաշուով, աշխատողի մը օրապահիկը տասնհինգ ամերիկեան տոլար է», ըսաւ Ճոանտրան, որ միջին տարիքի ընկերային ծառայող կին մըն է: «Մեր ընկերային ծառայութիւնը կը հիմնենք Աստուածաշունչի բաժանումին եւ դաստիարակութեան հետ,- ըսաւ ան,- որովհետեւ Աստուածաշունչը մարդոց սրտերը կը փոխէ, եւ մենք կ'ուզենք մեր երկիրը կերտել նոր հոգիով»: Եւ չուշացաւ Ճոանտրայի հաստատումը. «Մենք մեր երկիրը կը սիրենք եւ կ'ուզենք անոր համար ապրիլ»:

Բայց այդ «սիրելուն» մէջ կայ երկրին ազգային մշակոյթը, որ ճամբայ կը հարթէ սիրոյ զգացումին: Եւ սերը կու գայ իրենց երաժշտութեան միջոցով... Երաժշտութիւնը, որ քիչ մը ամէն տեղ է եւ քուլպացին կը մղէ ըլլալու լաւատես եւ սիրելու իր իսկ ապրած կեանքը իր երկրին մէջ, նոյնիսկ երբ այդ այդքան ալ դիւրին չէ... Եւ երաժշտութիւնը ոչ միայն հանրային կեանքին մէջ է, այլ նաեւ՝ եկեղեցական: Հոն, ուր կը տեսնես, թէ ինչպէ՛ս անոնք իրենց սերը կը յայտնեն Աստուծոյ իրենց երաժշտութեան ընդմէջէն:

Պատանիներ, որոնք պաշտամունքի ընթացքին երգեցին եւ պարեցին... Երեւի քիչ մը տարօրինակ էր ինծի-մեզի համար, բայց անոնք կ'արտայայտէին իրենց սերը... Եւ սերը Աստուծոյ, իրենց կեանքերուն, բայց նաեւ՝ իրենց երկրին: Այն երկիրը, որ անոնք

Կ'ապրին եւ կ'ուզեն ապրիլ... Ես ալ ապրեցայ այդ օր զգացումը: Երաժշտութիւնը որքան կը հարստացնէ մարդու հոգին, եւ ան` Նոյն մարդը, կ'ապրի այդ հարստութիւնը` սիրելով կեանքը եւ հողը... Եւ վերջապէս, որքա՛ն ճիշդ է եղեր հայ բանաստեղծը, որ սիրած է երաժշտութիւնը այն աստիճան, որ ուզած է Նոյնիսկ «երգելով մեռնիլ»...

Քուպան խաղաղ երկիր է ու նաեւ` ապահով: «Մենք խոնարհ ժողովուրդ ենք,- ըսաւ Խոել:- Քուպացին կը սիրէ ընտանիքը, բարեկամը եւ հաղորդակցութիւնը»: «Եւ ասոր համար ալ կը բաւարարուի իր ունեցածովը», եզրափակեց ան:

Եւ այս արդէն զգայացունց այն իրականութիւնն էր, որուն հանդիպեցայ եւ, ակելի ճիշդ, ընտելացայ իմ կեցութեանս ընթացքին: Բայց նաեւ այս երեւոյթը տեսայ մանուկներուն եւ անոնց ուրախութեան մէջէն...

Կիրակի, 10 յունիս: Քուպայի արեւմտեան շրջանի մէկ գեղեցիկ հովիտ-ծորի մը փոքր քաղաքի մը մէջ ակելի քան երեք հարիւր մանուկներու պատանիներ հաւաքուած էին եկեղեցիի մը շրջափակին մէջ, որովհետեւ ունէին յատուկ յայտագիր: Եւ այդ յայտագիրի ընթացքին տեղի ունեցաւ Աստուածաշունչի բաժանումը, յատուկ` իրենց տարիքին: Մանուկներ, որոնք առակելաբար կու գային բարեկեցիկ ընտանիքներէ եւ այդ շրջանի տարբեր գիւղերէն: Բայց իրենց այդ բարեկեցիկ վիճակին մէջ մանուկներ էին, որոնք ունէին գոհունակութիւն մը: Բայց արդեօք պիտի համարձակէի ըսելու բաւարարութի՞ւն... Իմ-մեր իրականութեան մէջ, չեմ գիտեր, թէ ո՞ր է սահմանը բաւարարութեան: Բայց հոս` Քուպա, իմ չորս կողմս հաւաքուած էին մանուկներ: «Մանկութիւն (չ)ունեցող մանուկներ»... Թերեւս... Բայց` ուրախ եւ բաւարարուած: Եւ եթէ իրենց ուրախութիւնը ապրեցայ իրենց հետ եւ իրենց երկրին մէջ, բայց նաեւ կիսեցին ինծի հետ կեանքի իրենց համոզմունք-տուեալները: Բաւարարուած են... Եւ այդ բաւարարութիւնը քուպացին դարձուցած է խոնարհ ժողովուրդ:

Պետք էր բաժնուէի ուրախ մանուկներէն, բայց կային իմ մտորումներս: Ինչո՞ւ աշխարհը չ'ուզեր հանգիստ ձգել այս «խոնարհ» ժողովուրդն ու երկիրը եւ` ձգել այս մարդիկը, որ ապրին կեանքը, ինչպէս որ կ'ուզեն: Իրենք իրենց վիճակներուն մէջ, ինչպէս որ հանգիստ կը զգան:

Բայց նաեւ կայ ուսանելի կեանքի արժէք մը այս երկրէն...

Թէ՛ ընչաքաղցութիւնը սահման չունի եւ թէ՛ ան կը քանդէ, եթէ հաշուարկուած չըլլայ: Եւ թէ՛ բաւարարութիւնը կը կերտէ գոհունակութիւն ու նաեւ ուրախութիւն: Նոյնիսկ երբ բաւարար չունիս...

«Տոյց տուր ինծի երկիր մը, որ հարցեր չունի», Խոելն է դարձեալ: «Մենք ալ հարցեր ունինք, բայց այդ բոլորին մէջէն կը հաւատանք, որ մեր երկիրը պիտի շինենք», եզրափակեց ան:

ԵՆ չուշացաւ իմ՝ հայր՛Լ գիտակցութիւնը:

Հայն ալ այս օրերուն սկսած է շինել եւ վերաշինել իր հայրենիքը...

ԵՆ երկիր շինելու համար արժէ հաւատալ արժեքի համաչափին: Այն արժեքի համաչափին, որ մեզի կրնայ դարձնել խոնարհ... ԵՆ խոնարհութիւնը կը սանձէ ընչաքաղցութիւնը եւ կը ստեղծէ բաւարարութիւն: ԵՆ բաւարարութիւնը հոգեւոր գիտակցութիւն է: Հոն, ուր կրնաս բաւականանալ քու ունեցածովդ, բայց նաեւ՝ գիտակցիլ դիմացինին պետքին եւ անոր անհրաժեշտութեանը... Բայց նաեւ՝ բաժնեկցիլ...

ԵՆ այս բաւարարութիւնը անպայմանօրէն կը շինէ... Կը շինէ բոլորս... Քեզ եւ զիս: ԵՆ կը շինէ մեր՝ հայուն երկիրը...

«Մենք խոնարհ ժողովուրդ ենք»: Քուպայի օրինակը, բայց նաեւ ըլլայ հայունը...

Իմ եւ իւրաքանչիւրիս...

